

Ribogojstvo u kolhozima

Pred dva tjedna izišla je u izdanju »Seljačke Sloge« knjiga »Ribogojstva u kolhozima« od A. I. Isajeva — S. M. Dorohova u prijevodu prof. Ljubice Kostić. U svome predgovoru prof. Kostić ističe među ostalim, da je Peto-godišnjim planom u FNRJ obuhvaćena obnova ribarstva i ribarske proizvodnje na našim otvorenim i zatvorenim vodama. U 1951. god. proizvodnja slatkovodne ribe treba da se poveća na 50.000.000 kg. Da se ovo postigne, potrebno je proširiti i izgraditi nove objekte za ribarsku proizvodnju, potrebno je racionalizirati i tehnički usavršiti proizvodnju. Važno je također podizanje kadrova svih kategorija u ribarskoj struci. To će biti zadaća i svrha škole, udžbenika i priručnih stručnih knjiga. Tome cilju služi i prijevod prof. Ljubice Kostić.

Knjiga se naročito bavi pitanjima organizacije i tehnike ribarstva, obzirom na nastojanja oko racionalizacije, koja se provodi u Sovjetskom ribarstvu. Prevodilac spominje ruskoga autora i stručnjaka Eleonskoga, koji ističe, da već kod jednostavnih mjera u kolektivističkom seljačkom gospodarstvu proizvodnja ribe, poglavito šarana, može biti povećana na 2 do 2.5 mtc po hektaru, što je po vrijednosti jednako mesu od jedne do dvije krave. Autorica ovoga i jezično vrlo dobrog prijevoda spominje punim pravom, da se naši mali vođeni bazeni mogu iskoristiti za proizvodnju riba, ako se pravilno organizira

rad, uz aktivno sučjelovanje okolnog stanovništva, napose u umjetnom razmnožavanju. Konačno prevodilac naglašuje potrebu sve jačeg razvitka velikih ribarskih gospodarstava i osnivanja te iskorišćavanja malih ribnjaka, u interesu što bolje prehrane naroda, i to hranom, koja kao riba obiluje bjelančevinama.

U knjizi obrađen je izvanredno bogato štivo, iz kojega mogu svi interesenti, praktičari, pa i naučenjaci, crpiti mnogo korisnih podataka. Opseg i važnost iskustva, kojim se služe autori prevedene knjige, ilustriraju možda najbolje ovi podaci: Po službenim sovjetskim brojkama imala je Ruska Sovjetska republika u godini 1928. samo 290 ha površine ribnjačarskih gospodarstava. Do godine 1940. narasla je ta površina na 26.594 ha. U Ukrajini porasla je površina od 2.810 na 53.402 ha, u Bjelorusiji od 400 na 13.462 ha. U čitavom Sovjetskom Savezu bilježi se porast od 3.500 na skoro 100.000 ha, a porast proizvodnje od 1.500 na 82.350 tisuća komada šarana i porast proizvodnje stolne ribe od 3.000 na 208.650 mtc.

Knjizi su dodati zanimivi i praktični obrasci tablica za evidenciju.

Prijevod ove Sovjetske knjige o ribogojstvu u kolhozima predstavlja veliko obogaćenje naše stručne ribarske literature. E.

Dr. Tonko Šoljan: »RIBE JADRANA«

Značajna prinova u našoj naučnoj literaturi

Donosimo članak o novoj knjizi Dr. Tonka Šoljana »Ribe Jadrana«, i ako se radi o morskoj ribi, dok je naš list inače posvećen samo slatkovodnoj ribi. Obzirom na značaj Šoljanove knjige, koja je kako u našoj zemlji, tako i u inostranstvu probudila značajno interesovanje, smatramo, da ovo izvrsno opremljeno i po sadržaju odlično djelo zaslužuje punu pažnju svih krugova ribarske struke, te uopće širih slojeva naše javnosti. Ur.

Iako smo mi pomorski narod s razvijenom morskom obalom, uz koju se od davnine vrši ribolov, mi nažalost oskudijevamo novijom potrebnom literaturom iz područja ihtiologije i ribarstva, koja bi uječno poslužila koliko u školske, toliko u praktične svrhe našim ribarima i svima onima, koji se bave našim ribarstvenim problemima. Istina, mi imademo nekoliko više ili manje popularnih djela o životu Jadranskog mora, kao i manjih naučnih radova, ali s obzirom na nomenklaturu i determinaciju, mi dosada nismo imali podesne priručne knjige. Neki se naši ljudi, u pomanjkanju novih djela na našem jeziku, i do danas služe zastarjelom Lorinijevom knjigom »Ribanje i ribarske sprave pri istočnim obalama Jadranskoga mora«, izdanom još 1903. g. ili još starijim Kišpatićevim djelom »Riba«, izdanim 1893. g., kojem je na kraju dodan mali sistematski pregled riba. Oni pak, koji znaju talijanski, služe se Griffinijevom djelom »Ittiologia italiana« iz g. 1907. ili talijanskim prevodom Dr. M. Plehna »I pesci del mare e delle aque interne«, izdanim 1909. g. Poznavaoi njemačkog jezika pomažu se velikim izdanjem Brehmova djela o životinjama ili pak, obzirom na determinaciju, danas već rijetkom knjigom Ludwiga Suckera »Die Fische der Adria« iz 1895. g., te knjigom Antona Krischa »Die Fische im Adriatischen Meere«, izdanim u Pull 1900 g.

Kako vidimo, sva su ova djela izdana prije pola stoljeća, sada već zastarjela, manjkava su, neka i netočna, pa ne odgovaraju današnjim našim stvarnim potrebama. Njima se možemo malo koristiti za pravilnu determinaciju riba i ostalih jadranskih životinja.

Djelo prof. Dra Tonka Šoljana »Ribe Jadrana«, koje je nedavno izašlo kao I. knjiga nove serije izdanja Instituta za oceanografiju i ribarstvo u Splitu, a koja serija izlazi pod naslovom »Fauna i flora Jadrana«, ispunjava veliku prazninu u tom dijelu naše naučne literature i udovoljava prijekojoj potrebi, osobito danas, kada se nastoji, da se naše ribarstvo razvije, usavrši i modernizira i da se time što više i racionalnije iskoristi blago našega mora, a ujedno osposobi veći broj mladih ribara, kao i biologa, rad kojih će uvelike koristiti našoj ribarskoj privredi.

Izdanje jednog ovako opširnog, te temeljito i savjesno obrađenog djela, predstavlja doista značajnu prinovu za našu prirodoslovnu nauku, a pred stranim naučnim svijetom ono najrječitije dokumentira naše nastojanje oko promicanja i napretka ove grane prirodoslovne nauke.

Knjiga »Ribe Jadrana« obuhvaća preko 430 stranica velikog formata, a podijeljena je u dva dijela. Prvi dio knjige sadrži slikovni ključ sa mnogo jasnih prikladnih crteža za određivanje jadranskih vrsta ribe. Ovaj slikovni ključ tako je satavšljen, da se čovjek ne može nikako zabuniti kod određivanja, pa bi čak mogao poslužiti i za međunarodnu upotrebu tako, da bi se i stranac, koji ne poznaje naš jezik, mogao snaći.

U drugom dijelu knjige iznesena su dva pregleda jadranskih riba i to po Carusovu te Garman-Reganovu stavu i Tortoneseovoj obradbi. Na kraju knjige se nalazi alfabetsko kazalo naučnih latinskih kao i narodnih imena riba, te njihovih sistematskih skupina.